

Regeringen
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Skolverkets Yttrande Stärkt stöd till anhöriga Ett mer ändamålsenligt stöd till barn och vuxna som är anhöriga (SOU 2024:60)

Dnr S2024/01502

Skolverket kommenterar i yttrandet endast de förslag som berör myndigheten. Det betyder att Skolverket varken instämmer eller motsätter sig övriga förslag men kommenterar de förslag som kan komma att påverka skolväsendet eller Skolverket som myndighet.

Sammanfattning

Anhöriga i denna utredning menas att vara anhörig till personer som är långvarigt sjuka, anhörig till personer som är kortvarigt allvarligt sjuka och anhöriga som är barn. Barn som är anhöriga har en särskilt utsatt situation. Barnen riskerar att löpa särskilda risker när deras vårdnadshavare har olika typer av svårigheter under barnens uppväxt. Skolverket konstaterar att utredningen har lämnat flera förslag i angelägna frågor. Myndigheten instämmer i att det är av betydelse att stärka förutsättningarna för att det inte ska bli en riskfaktor att vara barn som anhörig och att öka kunskapen hos professionerna som möter dessa barn. Myndigheten instämmer i att det är angeläget att det förtydligas vilken verksamhet som ansvarar för insatser till barn som anhöriga och hur verksamheter kan samverka med varandra för att öka förutsättningarna för att barn som anhöriga ges tidigt stöd.

Skolverket vill framföra att det inte är förskolans och skolans uppdrag att ge stöd till barnets eller elevens vårdnadshavare. Dock ska förskola och skola inom ramen för sitt uppdrag samverka med vårdnadshavare för att skapa goda förutsättningar för lärande och utveckling för barn och elever. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Detta kan öka förutsättningarna att vårdnadshavare ges stöd från dessa verksamheter och att barn och elever i risk för ogynnsam utveckling ges tidiga insatser.

Skolverkets synpunkter

5.11.8 Ökade kunskap om barn som anhöriga i skolan

Skolverket tillstyrker förslaget.

Skolans uppdrag är att främja elevernas lärande så att de stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. En förutsättning för detta är bland annat förtroendefulla relationer, en väl fungerande samverkan mellan skola och vårdnadshavare och en trygg lärmiljö.

Skolverket har tidigare konstaterat i *Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven* (SOU 2021:11) att det måste finnas tillgång till personal inom elevhälsan i den utsträckning som krävs för att skolan ska kunna ge eleverna de insatser de behöver, samt att personalen inom elevhälsan ska ha den utbildning som krävs för detta.

5.11.10 Barn som anhöriga behöver uppmärksammas i det nationella hälsoprogrammet för barn och unga

Skolverket delar utredningens bedömning. Myndigheten instämmer i att barn som anhöriga är en riskgrupp för egen ohälsa och att det behövs mer kunskap för att deras situation ska uppmärksammas på ett konsekvent och likvärdigt sätt i olika delar av landet och inom olika verksamheter. Skolverket vill dock i sammanhanget framföra att barn som anhöriga är en bland många sårbara grupper vars behov det nationella hälsoprogrammet ska tillgodose.

Skolverket är en av de samverkande myndigheterna i regeringsuppdraget om att ta fram ett nationellt hälsoprogram för barn och unga från före födseln till 20 års ålder. Socialstyrelsen leder arbetet och beslutar således också om prioriteringar i framtagandet av det nationella hälsoprogrammet. Programmet är ett hälsofrämjande, förebyggande och kunskapsbaserat program som består av hälsobesök, hälsosamtal och föräldraskapsstöd. Inom dessa ramar är avsikten att programmet ska uppmärksamma alla barns behov på universell, selektiv och indikerad nivå.

På Skolverkets vägnar

Tommy Lagergren
Avdelningschef

Katja Saado
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har enhetschefen Anders Duvkär deltagit.